

Zdarzenia po dniu bilansowym

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego nie wystąpiły żadne istotne zdarzenia.

Wiedeń, 28 lutego 2020 r.

Zarząd

/-/ podpis nieczytelny

Dr Johann Strobl

\-/ podpis nieczytelny

Mgr Martin Grüll

/-/ podpis nieczytelny

Lic Mgr Łukasz Januszewski

/-/ podpis nieczytelny

Dr Hannes Mösenbacher

/-/ podpis nieczytelny

Mgr Andreas Gschwenter

/-/ podpis nieczytelny

Mgr Peter Lennkh

/-/ podpis nieczytelny

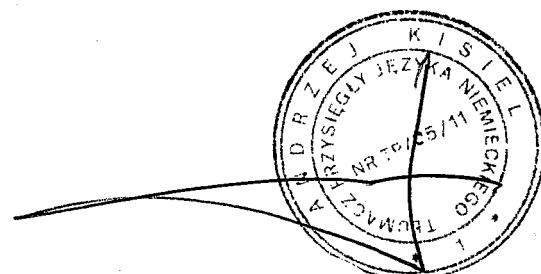
Dr Andrii Stepanenko

Opinia biegłego rewidenta w sprawie zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Sprawozdanie ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Opinia audytora

Przeprowadziliśmy badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Raiffeisen Bank International AG z siedzibą w Wiedniu,

i jej spółek zależnych ("Grupa"), na które składa się skonsolidowany bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2019 r., skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych oraz skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym za rok obrotowy kończący się tego dnia, a także informacje dodatkowe do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Naszym zdaniem skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest zgodne z wymogami prawnymi i przedstawia rzetelny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Grupy na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz jej wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za rok obrotowy kończący się tego dnia, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (IFRS) w wersji przyjętej przez UE oraz dodatkowymi wymogami § 245a UGB i § 59a BWG.

Podstawa sporządzenia opinii

Badanie przeprowadziliśmy zgodnie z rozporządzeniem UE nr 537/2014 (zwanym dalej AP-VO) oraz austriackimi ogólnie przyjętymi standardami badania sprawozdań finansowych. Zasady te wymagają stosowania Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej (MSRF). Nasze obowiązki wynikające z tych zasad i standardów zostały opisane bardziej szczegółowo w części "Obowiązki biegłego rewidenta w zakresie badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w naszej opinii z badania. Jesteśmy niezależni od Grupy kapitałowej zgodnie z austriackimi przepisami korporacyjnymi, bankowymi i zawodowymi, a pozostałe obowiązki zawodowe wypełniliśmy zgodnie z tymi wymogami. Uważamy, że uzyskane przez nas materiały są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę wydania opinii.

Szczególnie istotne zagadnienia związane z badaniem

Szczególne znaczenie mają zagadnienia, które w naszej subiektywnej ocenie zostały uznane za najbardziej istotne dla zbadania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy. Zagadnienia te zostały rozpatrzone w kontekście przeprowadzonego przez nas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego jako całości oraz wydania naszej opinii, przy czym nie wyrażamy odrębnej opinii o tych zagadnieniach.

Zidentyfikowaliśmy następujące zagadnienia o szczególnym znaczeniu:

- 1) Utrata wartości kredytów i pożyczek udzielonych przedsiębiorstwom niefinansowym i gospodarstwom domowym
- 2) Wyliczenie rezerw na ryzyka prawne z tytułu kredytów hipotecznych warszawskiego oddziału RBI AG
- 3) Wycena zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej

1) Utrata wartości kredytów i pożyczek udzielonych przedsiębiorstwom niefinansowym i gospodarstwom domowym

Ryzyko dla sprawozdania finansowego

Kredyty i pożyczki dla przedsiębiorstw i gospodarstw domowych są ujęte w pozycji bilansowej "Aktywa finansowe - Koszt zamortyzowany" w łącznej kwocie 79,9 mld EUR. Odnoszą się one do pożyczek i zaliczek dla przedsiębiorstw w wysokości 45,3 mld EUR oraz dla gospodarstw domowych w wysokości 34,6 mld EUR. Utrata wartości tych pożyczek i zaliczek na dzień bilansowy wynosi 2,3 mld EUR, z czego 1,2 mld EUR przypada na przedsiębiorstwa niefinansowe, a 1,1 mld EUR na gospodarstwa domowe.

Zarząd opisuje procesy monitorowania ryzyka kredytowego oraz procedury ustalania utraty wartości w nocie 36 "Oczekiwane straty kredytowe" oraz w rozdziałach "Raport na temat ryzyka" i "Zasady rachunkowości" w notach.

W ramach monitoringu kredytowego Bank sprawdza, czy wystąpiło niewywiązanie się ze zobowiązań, a co za tym idzie, czy nie nastąpiła utrata wartości w ujęciu indywidualnym (Poziom 3). Kalkulacja utraty wartości w przypadku niewywiązania się ze zobowiązań przez indywidualnie znaczących klientów opiera się na analizie spodziewanych, ważonych scenariuszem przyszłych odzyskanych środków. Na analizę tę ma wpływ ocena sytuacji ekonomicznej i rozwoju danego klienta, wycena zabezpieczenia kredytu oraz oszacowanie kwoty i terminów odzyskanych środków. W przypadku klientów zalegających z płatnościami, które nie są indywidualnie istotne, utrata wartości obliczana jest przy zastosowaniu najlepszego oszacowania modelu oczekiwanej straty. Stanowi to statystycznie najlepszy szacunek oczekiwanej straty.

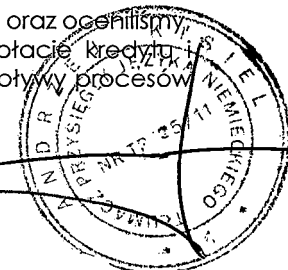
W przypadku należności, które nie zostały spłacone, dokonuje się zbiorowego odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości oczekiwanych strat kredytowych (ECL). Zasadniczo stosuje się 12-miesięczne ECL (Poziom 1 ECL). W przypadku znacznego wzrostu ryzyka kredytowego (Poziom 2 ECL), ECL jest obliczana na podstawie łącznego czasu trwania.

Do określenia ECL niezbędne są szacunki i założenia. Obejmują one oparte na ratingu prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązań i wskaźniki strat, które uwzględniają informacje bieżące i przyszłe.

W przypadku sprawozdań finansowych powoduje to ryzyko, że obliczenie kwoty odpisów aktualizujących wartość wyceny może być częściowo oparte na założeniach o uznaniowym zakresie i niepewności oszacowań, które mogą prowadzić do błędnych oszacowań.

Nasze podejście do zagadnienia

Udokumentowaliśmy procesy alokacji, monitorowania i tworzenia odpisów aktualizujących oraz oceniliśmy, czy procesy te są odpowiednie do zidentyfikowania zbliżającego się opóźnienia w spłacie kredytu i odpowiednio odzwierciedlają wartość należności klienta. Ponadto przetestowaliśmy przepływy procesów

oraz, przy zaangażowaniu specjalistów IT, istotne kontrole kluczowe. W ten sposób dokonaliśmy przeglądu kontroli pod kątem ich projektowania, wdrażania i skuteczności.

W odniesieniu do niespłaconych kredytów i zaliczek dla indywidualnie znaczących klientów (Poziom 3 ECL) zbadaliśmy, czy istniały jakiegokolwiek wskaźniki niespłacenia kredytu na podstawie prób losowych i zorientowanych na ryzyko. W przypadku niewywiązania się ze zobowiązań, dokonano krytycznego przeglądu szacunków Banku co do kwoty i terminu windykacji, w tym wyceny zabezpieczeń, oraz oceniono, czy szacunki wykorzystane w obliczeniach są właściwe i czy mogą być uzyskane na podstawie dowodów wewnętrznych lub zewnętrznych. W odniesieniu do wewnętrznej wyceny zabezpieczeń, sprawdziliśmy w próbach losowych przy pomocy naszych specjalistów ds. wyceny, czy szacunki zastosowane w modelach są odpowiednie i porównaliśmy je z danymi rynkowymi.

W przypadku klientów indywidualnie nieistotnych, których oczekiwana strata kredytowa została obliczona w oparciu o tzw. model "najlepszego oszacowania oczekiwanej straty", a także w przypadku roszczeń nieistotnych (Poziom 1 i 2 ECL), dla których utrata wartości została obliczona w oparciu o ECL, oceniliśmy wewnętrzne walidacje modeli przez Bank oraz parametry wykorzystywane w nich do określenia, czy są one odpowiednie do określenia utraty wartości w odpowiedniej wysokości. Sprawdziliśmy stosowność prawdopodobieństw domyślnych wykorzystywanych w obliczeniach ECL m.in. metodą backtestingu. Ponadto przeanalizowano wybór i pomiar szacunków i scenariuszy przyszłościowych oraz dokonano przeglądu ich włączenia do szacunków parametrów. Zaangażowaliśmy naszych matematyków finansowych w te procedury audytu. Ponadto procesy i kontrole leżące u podstaw modeli obliczeniowych zostały ocenione przy użyciu podejścia opartego na kontroli.

Wreszcie, oceniono czy informacje ujawnione w informacji dodatkowej do skonsolidowanego sprawozdania finansowego są odpowiednie do określenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom.

2) Wyliczenie rezerw na ryzyka prawne z tytułu kredytów hipotecznych warszawskiego oddziału RBI AG

Ryzyko dla sprawozdania finansowego

Na dzień bilansowy warszawski oddział RBI AG posiadał kredyty hipoteczne we frankach szwajcarskich dla klientów indywidualnych o wartości księgowej 2,9 mld EUR. W związku z tymi kredytami, klienci podjęli kroki prawne na drodze sądowej przeciwko poszczególnym elementom umowy. W tym kontekście Bank utworzył rezerwy w wysokości 49,3 mln EUR.

Zarząd Banku opisuje tryb ustalania wysokości rezerwy w notach objaśniających w punkcie "Zasady rachunkowości" oraz w Notach 28 i 55.

Wysokość tej rezerwy została ustalona na podstawie obliczeń scenariusza ważonego. W tych obliczeniach scenariuszowych oceniono prawdopodobieństwo wystąpienia różnych roszczeń i obliczono wartość oczekiwaną. Ponadto oszacowano i uwzględniono odpowiednie zewnętrzne koszty prawne.

Oszacowanie przez Bank zastosowanych parametrów oraz prawdopodobieństwo wystąpienia danego scenariusza ma istotny wpływ na wyliczenie kwoty rezerwy i ze względu na niepewność co do wyniku postępowania sądowego oraz ewentualnych przyszłych regulacji prawnych, uwzględnia ryzyko wystąpienia nieprawidłowości w sprawozdaniu finansowym.

Nasze podejście do zagadnienia

Prześledziliśmy proces rejestracji i pomiaru rezerw ogólnych na ryzyka prawne, przeanalizowaliśmy kontrole wewnętrzne i oceniliśmy sposób księgowania rezerwy przez Bank.

Ponadto zweryfikowaliśmy adekwatność zastosowanych scenariuszy z założeniami szacunkowymi wykorzystanymi w obliczeniach, w tym zastosowanymi wagami prawdopodobieństwa. Są one oparte na ocenach prawnych i ekonomicznych RBI, jak również na opinii radcy prawnego, któremu zlecono podjęcie działań prawnych. Ponadto zweryfikowaliśmy matematyczną dokładność kwoty rezerwy.

Dodatkowo, oceniliśmy stosowność i kompletność informacji zawartych w notach do rezerwy.

3) Wycena zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej

Ryzyko dla sprawozdania finansowego

Zobowiązania finansowe o wartości księgowej w wysokości około 1,8 mld EUR, z czego 0,4 mld EUR jest wartością podporządkowaną, wycenia się na dzień bilansowy według wartości godziwej. Oprócz ogólnych czynników ryzyka rynkowego, na ich wartość godziwą wpływa w szczególności własne ryzyko kredytowe jednostki emitującej (spread kredytowy).

Zarząd Banku opisuje procedurę ustalania wartości godziwej zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej w notach objaśniających w rozdziale "Zasady rachunkowości" oraz w Nocie 25.

Modele wyceny wewnętrznej są wykorzystywane do ustalania wartości godziwej sekurytyzowanych zobowiązań i innych zobowiązań finansowych, dla których nie są dostępne bieżące ceny rynkowe. Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych jest stosowany do ustalenia wartości godziwej przy wykorzystaniu pochodnych spreadów kredytowych. Krzywe spready kredytowe zastosowane w modelu pochodzą z istniejących danych rynkowych.

Wyznaczenie krzywych spready kredytowej ma zasadnicze znaczenie dla określenia wartości godziwej zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej i, ze względu na częściowo indykatywny charakter notowań cen, wiąże się z ryzykiem wprowadzenia w błąd w sprawozdaniu finansowym

Nasze podejście do zagadnienia

Przeprowadziliśmy badania procesu rozpoznawania działalności, wyceny i monitorowania ryzyka w zakresie zobowiązań wycenianych w wartości godziwej. Krytycznie oceniliśmy projekt i wdrożenie kluczowych kontroli w procesach i przetestowaliśmy ich skuteczność.

Przy zaangażowaniu naszych specjalistów ds. wyceny dokonaliśmy przeglądu adekwatności stosowanych modeli wyceny. Porównaliśmy dane wykorzystane w modelu z istniejącymi danymi rynkowymi i oceniliśmy, czy są one odpowiednie. Oceny wyprowadzenia krzywych spready kredytowej dokonaliśmy poprzez kontrolę dokumentów dostarczonych przez Skarb Państwa w celu ustalenia, czy są one odpowiednie do wykorzystania jako podstawa do ustalenia wartości godziwej zobowiązań finansowych. Obliczenia wartości godziwych zostały zweryfikowane na podstawie próby losowej.

Oceniliśmy również adekwatność i kompletność informacji zawartych w notach do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej.

Obowiązki przedstawicieli ustawowych i Komitetu Audytu w zakresie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zarząd jest odpowiedzialny za sporządzenie i rzetelną prezentację niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF przyjętymi przez UE oraz dodatkowymi wymogami określonymi w § 245a UGB i § 59a BWG. Ponadto, kierownictwo jest odpowiedzialne za kontrole wewnętrzne, które uznają za niezbędne do umożliwienia sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych wolnych od istotnych nieprawidłowości, wynikających z nadużyć lub błędów.

Przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego kierownictwo jest odpowiedzialne za ocenę zdolności Grupy do kontynuowania działalności, ujawnianie w stosownych przypadkach wszelkich kwestii dotyczących zdolności Grupy do kontynuowania działalności oraz za stosowanie zasady kontynuacji działalności, chyba że kierownictwo zamierza zlikwidować Grupę lub zaprzestać działalności lub nie ma realnej alternatywy dla likwidacji.

Komitet Audytu jest odpowiedzialny za monitorowanie procesu księgowego Grupy.

Obowiązki biegłego rewidenta w zakresie badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Naszym celem jest uzyskanie wystarczającej pewności, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe jako całość jest wolne od istotnych nieprawidłowości powstałych wskutek celowych działań lub błędów oraz wyrażenie o nim opinii, która obejmuje również opinię z badania. Różne zapewnienie jest wysokim poziomem zapewnienia, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z AP-VO i Austriackimi Standardami Rewizji Finansowej, które wymagają stosowania MSRF, zawsze ujawni istotne nieprawidłowości, jeśli takie wystąpią. Nieprawidłowości mogą wynikać z działań oszukańczych lub błędów i są uznawane za istotne, jeżeli, indywidualnie lub łącznie, można racjonalnie oczekiwać, że wpłyną one na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W ramach badania sprawozdań finansowych zgodnie z AP-VO i austriackimi ogólnie przyjętymi standardami badania sprawozdań finansowych, które wymagają zastosowania MSRF, zachowujemy należytą staranność w trakcie całego badania i utrzymujemy krytyczne stanowisko.

Ponadto, obowiązują następujące zasady:

- Identyfikujemy i oceniamy ryzyko wystąpienia istotnych nieprawidłowości sprawozdania finansowego, wynikających z nadużyć lub błędów, planujemy i przeprowadzamy procedury badania w celu uzyskania dowodów badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę do wydania przez nas opinii z badania. Ryzyko niewykrycia istotnych nieprawidłowości wynikających z nadużyć jest większe niż ryzyko wynikające z błędów, ponieważ oszustwo może wiązać się z oszukańczą zмовą, fałszerstwem, celowym pominięciem, wprowadzeniem w błąd lub uniemożliwieniem kontroli wewnętrznej.
- Rozumiemy system kontroli wewnętrznej właściwy dla badania w celu zaplanowania procedur badania, które są właściwe w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w Spółce.
- Oceniamy adekwatność stosowanych zasad rachunkowości i zasadność szacunków księgowych dokonanych przez kierownictwo, a także zasadność szacunków księgowych dokonanych przez kierownictwo i związanych z nimi ujawnień.
- Wyciągamy wnioski na temat stosowności stosowania zasady kontynuacji działalności przez przedstawicieli ustawowych oraz, na podstawie uzyskanych dowodów z badania, czy istnieje istotna niepewność dotycząca zdarzeń lub okoliczności, które mogłyby poddać w wątpliwość zdolność Grupy do kontynuowania działalności. Jeżeli stwierdzimy istnienie istotnej niepewności, jesteśmy zobowiązani do odniesienia się w naszej opinii z badania do odpowiednich informacji zawartych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli informacje te nie są właściwe, do zmiany naszej opinii z badania. Wnioski wyciągamy na podstawie dowodów z badania uzyskanych do dnia wydania opinii z badania. Jednakże przyszłe zdarzenia lub okoliczności mogą skutkować podjęciem przez Grupę decyzji o zaniechaniu działalności.
- Wyrażamy opinię o całościowej prezentacji, strukturze i treści skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w tym o ujawnionych w nim informacjach oraz o tym, czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe rzetelnie przedstawia transakcje i zdarzenia następujące po nim.

KPMG Austria GmbH
Wirtschaftsprüfungs – und Steuerberatungsgesellschaft
(spółka audytorska i doradztwa podatkowego)

/-/ podpis nieczytelny

Mgr Wilhelm Kovsca
Biegły rewident

Publikacja lub przekazanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego wraz z naszą opinią z badania może nastąpić wyłącznie w wersji zbadanej przez nas. Niniejsza opinia z badania dotyczy wyłącznie pełnego, sporządzonego w języku niemieckim skonsolidowanego sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z działalności Grupy. W przypadku wersji różniących się należy przestrzegać postanowień § 281 ust. 2 austriackiego kodeksu handlowego (UGB).

